

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ
КАФЕДРА ЗАВОДСЬКОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ

Матеріали

III міжнародної науково-практичної конференції

Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference

**ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ У ГАЛУЗІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ
ТЕХНОЛОГІЇ, ПРИСВЯЧЕНА 100-
РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Д. П. САЛА**

***FUNDAMENTAL AND APPLIED RESEARCH IN THE
FIELD OF PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY,
DEDICATED TO THE 100TH ANNIVERSARY OF THE
BIRTHDAY OF D. P. SALO***

24 листопада 2023 р.

November 24, 2023

Харків, Україна

Kharkiv, Ukraine

Редакційна колегія: проф. Котвіцька А. А., проф. Владимірова І. М., проф. Вишневська Л. І., проф. Рубан О. А., проф. Ковалевська І. В., проф. Семченко К. В., доц. Марченко М. В., доц. Ковальова Т. М., ас. Пономаренко Т.О.

Відповідальні секретарі : проф. Ковалевська І. В., проф. Семченко К. В.

Фундаментальні та прикладні дослідження у галузі фармацевтичної технології: Збірник наукових матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з Дня народження Д. П. Сала (м. Харків, 13 жовтня 2022 р.). Х.: Вид-во НФаУ, 2023.- С. 522 (Серія «Наука»)

Збірник містить матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Фундаментальні та прикладні дослідження у галузі фармацевтичної технології», присвяченої 100-річчю з Дня народження Д. П. Сала.

Розглянуті теоретичні аспекти та перспективи розробки лікарських препаратів, висвітлені напрямки наукової роботи спеціалістів фармацевтичної галузі, що стосуються питань сучасної технології створення лікарських препаратів, контролю їх якості, організаційно-економічних аспектів діяльності фармацевтичних підприємств, маркетингових досліджень сучасного фармацевтичного ринку, фармакологічних досліджень біологічно активних речовин.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних і практичних працівників, що займаються питаннями розробки та впровадження сучасних лікарських препаратів.

*Матеріали подаються мовою оригіналу.
За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.*

**ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ГАЛУЗІ
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ, ПРИСВЯЧЕНА 100-РІЧЧЮ З ДНЯ
НАРОДЖЕННЯ Д. П. САЛА**

Матеріали

III Міжнародної науково-практичної конференції

24 листопада 2023 р.
м. Харків, Україна

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЩОДО ОПТИМІЗАЦІЇ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДОПОМОГИ ХВОРИМ З ВАРИКОЗНИМ РОЗШИРЕННЯМ ВЕН НИЖНІХ КІНЦІВОК

Негода Т.С., Полова Ж.М., Криштальова М.Е.

**Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ,
Україна**

Вступ. Варикозна хвороба нижніх кінцівок (ВХНК) в даний час є одним з найбільш поширених захворювань периферичних судин. Варикозна хвороба діагностовано у більш ніж 8 мільйонів осіб, у 15% з яких відзначаються трофічні розлади. ВХНК сприяє розвитку хронічної венозної недостатності (ХВН). Великі витрати на терапію важких форм ХВН, а також трофічних виразок підтверджує, що проблема лікування варикозної хвороби на ранніх стадіях актуальна. У розвинених країнах витрати на лікування лише венозних трофічних виразок становлять до 1-3% загального бюджету охорони здоров'я. Поширеність і соціальна значущість ВХНК та її ускладнень визначає необхідність пошуку не тільки ефективних шляхів лікування, а й профілактики, корекції способу життя хворих, а також визначення місця та ролі в цьому фармацевтичних фахівців, виявлення можливих шляхів оптимізації фармацевтичної допомоги таким хворим.

Відсутність комплексних досліджень у галузі організації фармацевтичної допомоги зазначеної категорії хворих, є очевидною актуальністю, теоретична та практична значимість даного дисертаційного дослідження, що й зумовили вибір його теми, визначили мету та завдання.

Мета дослідження. Науково обґрунтувати та розробити організаційно-методичне забезпечення оптимізації фармацевтичної допомоги хворим з варикозною хворобою нижніх кінцівок (без виразок та запалень).

Методи дослідження. В основу методології було покладено загальнонаукові (теоретичний, емпіричний, метод інформаційного пошуку), міждисциплінарні (системний підхід, соціологічний метод, метод економічної статистики) та спеціальні (фармакоекономічний аналіз, маркетинговий аналіз) методи дослідження. Обробка результатів дослідження проводилась із використанням Microsoft Office Excel. Об'єктами дослідження стали нормативно-правова база з організації фармацевтичної допомоги хворим на ВХНК; 220 історій хвороби хворих, які перебували на стаціонарному лікуванні; Державний реєстр лікарських засобів за 2019-2023рр.; прайс-листи та статистичні дані організацій оптової та роздрібною торгівлі; 55 анкет медичних фахівців, які надають безпосередню медичну допомогу пацієнтам із ВХНК; 640 анкет фармацевтичних спеціалістів; 650 анкет пацієнтів з діагнозом ВХНК (без виразок та запалень), 646 анкет відвідувачів аптек.

Основні результати. Спочатку було проведено оцінку фінансового тягара з лікування пацієнтів з ВХНК (без виразок та запалень), яке несе держава і сам пацієнт. Був здійснений аналіз історій хвороби пацієнтів з діагнозом ВХНК без виразок та запалень», які перебували на лікуванні у стаціонарі протягом трьох років. Оцінка фінансових витрат включала визначення прямих і непрямих витрат. До

розрахунку загальних витрат включено: витрати на медичні послуги (аналізи, діагностичні процедури), так і самих пацієнтів, витрати на лікарські засоби, що призначаються у до- та післяопераційний періоди, а також витрати пацієнтів після виписки.

Далі було проведено аналіз фактичної лікарської терапії у стаціонарі, з використанням частотного аналізу. В результаті статистичної обробки було складено перелік основного споживання лікарських засобів, що призначаються хворим на ВХНК (без виразок та запалень).

На підставі складеного переліку лікарських засобів основного споживання стаціонару далі було визначено середню вартість 1 дня та курсу лікування лікарськими препаратами у стаціонарі.

Очевидно, що важливим та економічно обґрунтованим є процес підвищення рівня комплаєнтності хворих з ВХНК до терапії (як для тих, хто переніс операцію, так і для тих, хто ще не був госпіталізований). Враховуючи той факт, лікарські препарати безрецептурного відпуску, об'єктивно важливим є також необхідність включення до цього процесу фармацевтичних фахівців. Тому далі в нашій роботі було вивчено систему надання фармацевтичної допомоги хворим з ВХНК у фармацевтичних організаціях із застосуванням маркетингового підходу: було проведено маркетинговий аналіз ринку препаратів, що застосовуються у лікуванні та профілактиці даного захворювання. Ґрунтуючись на результатах, отриманих у рамках проведеного комплексу досліджень, нами були розроблені організаційно-методичні пропозиції щодо вдосконалення фармацевтичної допомоги хворим з ВХНК (без виразок та запалень). Спочатку була сформульована концептуальна модель з метою виділення основних можливих напрямів оптимізації. У запропонованій моделі система фармацевтичної допомоги розглянута з позиції поділу її на два основні елементи - «об'єкта взаємодії» (пацієнт – страждає на ВХНК без виразок і запалень) і «суб'єкта взаємодії» (медичні організації амбулаторного та стаціонарного рівня; оптові та роздрібні фармацевтичні організації). Предмет взаємодії – фармацевтичної допомоги. Суб'єкт має різні шляхи взаємодії з об'єктом: медичні організації (МО) – через діагностику, лікування та консультування; фармацевтична (роздрібна) – через консультування та відпуск. Обидва суб'єкти мають для реалізації цієї взаємодії ряд основних засобів: МО – засоби діагностики, лікарські препарати, медичні вироби та обладнання, інформаційно-консультаційні технології (ІКТ), так звані «школи здоров'я». У фармацевтичній організації такими засобами є лікарські препарати, стандарти консультування та обслуговування, спеціально розроблені маркетингові програми з конкретних терапевтичних напрямів, інформаційно-консультаційні технології та ін.

Висновки. Ґрунтуючись на результатах проведеного дослідження та виявлених проблемних моментах, нами були запропоновані можливі шляхи оптимізації фармацевтичної допомоги хворим з ВХНК без виразок та запалень: розроблено алгоритм фармацевтичного консультування при виборі засобів консервативної терапії та профілактики ВХНК.